

BJØRN KORNERUP

8. MAJ 1896-5. NOVEMBER 1957

Der er noget utilfredsstillende ved de mindeord, som skik og brug kræver fremført så snart som muligt efter dødsbudskabet – for en til bunds gående vurdering, en rolig afvejning af den ydede indsats er der ikke mulighed, idet den tidsfaktor, som er en af den historiske forsknings forudsætninger, er helt elimineret. Man må da indskrænke sig til, så godt som det er muligt, at give en oversigt over de vigtigere træk i forskerpersonligheden med særlig vægt på de sider af forfatter-skabet, som spiller en rolle i den foreliggende sammenhæng.

Det kan dog formentlig også på dette tidlige tidspunkt uimodsige- ligt fastslås, at dansk humanistisk videnskab har lidt et betydeligt tab ved dr. Kornerups pludselige død. Som forsker var han myreflittig, aldeles ubestikkelig, grundig og systematisk, belæst og lærd.

BJØRN KORNERUP blev student 1914, vandt 1919 universitetets guldmedaille og tog 1921 theologisk embedseksamen; efter 1921-23 at have været ansat ved Det kongelige Bibliotek først som vikar, der- efter som honorarlønnet medhjælper, blev han 1925 underarkivar (arkivar II) ved Landsarkivet i Viborg, 1927 forflyttedes han til Rigsarkivet, hvor han 1939 blev arkivar I og 1946 overarkivar.

Det er som kirkehistoriker og skolehistoriker, Bjørn Kornerup har ydet sin afgørende indsats i udforskningen af vort lands kulturliiy som led i den almindelige europæiske udvikling. Hans disputats (1928) om Hans Poulsen Resen – desværre en torso som så mange andre bind 1-disputatser – hans mønstergyldige bøger om Frederiksborg lærde skole, hvorfra han selv var udgået, og om Ribe Katedralskole betegner højdepunkter i hans forfatterskab.

1925 blev Kornerup medlem af bestyrelsen for Selskabet for Danmarks Kirkehistorie, og 1933 genoptoges på hans initiativ udsendelsen af Kirkehistoriske Samlinger. Til sin død var han dette tidsskrifts omhyggelige og nidkære redaktør og tillige dets bidragyder i et omfang, der sidestiller ham med H. F. RØRDAM – det store forbillede, som han overgik i kritisk metode og pinlig nøjagtighed.

Det er disse egenskaber, som placerer hans arbejder som udgiver i aller forreste række. Udgaver som *Hans Tausens Oversættelse af de 5 Mosebøger* (1932), *Hans Tausens Postil* (I–II, 1934), *J. P. Mynsters Visitatsdagbøger* (I–II, 1937), *Lunds Stifts Visitatsbog 1611–37* (1942), *Vita Johannis Grammii* (1942), *Rejsebreve fra H. N. Clausen* (1946), *Confessio et ordinatio ecclesiarum Danicarum* (1953) og *Biskop H. Martensens Breve* (I–III, 1955–57) vil i enhver henseende blive betragtet som mønstergyldige.

Til dette væld af publikationer fra hans hånd kommer de talrige tidsskriftartikler og et meget stort antal biografier af kirke- og skolefolk i Dansk biografisk Leksikon, hvortil han med mere end et helt bind var den næststørste bidragyder efter Rockstroh. Hans evne til objektiv vurdering og rammende karakteristik af de forskellige personligheder satte her ypperlige frugter.

I Personalhistorisk Tidsskrift publicerede han 1927 en Fortegnelse over Præster ordinerede af Biskop Hans Poulsen Resen 1615–38 og ellers brevstof (Johan Nordahl Brun, 1947, og En sønderjydsk Præstegaard i 1864, 1956) og biografier og autobiografiske optegnelser (Bidrag til D. G. Monrads Levned I–II, 1948–49), rektor Lorens Hansen, 1952, og rektor C. M. Krarup, 1953). Ved Samfundets 75-års jubilæum leverede han den omhyggelige redegørelse for dets stiftelse og udvikling, som er trykt i 13. række bind III.

Den videnskabelige verden lod det ikke mangle på anerkendelse. 1937 blev han medlem af Det kgl. danske Selskab, hvor han var sekretær og udgiver af Danske Magazin 1941–50, 1952 blev han medlem af Videnskabernes Selskab, 1937 af Kungl. Samfundet för utgivande af handskrifter rörande Skandinaviens historia, 1939 af Vetenskaps-

Societeten i Lund, 1949 af Kungl. Vitterhets, Historie och Antikvitetsakademien i Stockholm og Kungl. Humanistiska Vetenskapssamfundet i Lund, 1950 af det norske Videnskaps Akademi, s. å. af Finska historiska Samfundet, 1952 af Kungl. Vetenskaps-Societeten i Uppsala. 1949 blev han æresmedlem af Norsk Slektshistorisk Forening, 1954 af Finska Kyrkohistoriska Samfundet og 1957 af Genealogiska Samfundet i Finland. 1952 udnævntes han til theologisk æresdoktor ved universitetet i Uppsala.

Foruden af forskellige faglige sammenslutninger var han fra 1931 medlem af og fra 1949 bestyrelsesmedlem i Det danske Sprog- og Litteraturselskab, 1932 medlem af Selskabet for Udgivelse af Kilder til dansk Historie, 1936 af Selskabet for dansk Kulturhistorie, hvor han var formand 1953–55. 1929 indvalgte han i bestyrelsen for Samfundet for dansk Genealogi og Personahistorie, og da dr. Bobé 1948 nedlagde posten som formand, valgtes Kornerup til hans efterfølger. Også på andre områder fulgte han i Bobés spor – 1951 blev han hans efterfølger som De kongelige ordeners historiograf, og han flyttede ind på Bakkehuset, hvor den historiske atmosfære var som skabt for hans interesser og indstilling.

Alt for kort, synes man, blev hans rige bane og dog – kunne man ønske sig en lykkeligere skæbne? At få pennen revet af hånden midt i det frugtbare virke, med bordet fuldt af påtrængende opgaver, ånden levende i sin fulde styrke – forskånet for den høje alders legemlige og åndelige forfald?

ALBERT FABRITIUS.